

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 656

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 17 iulie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 119 din 16 martie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie	2–10
Decizia nr. 169 din 4 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	11–12
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
285. — Decizie pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului nr. 229/2013 privind stabilirea componenței Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor	12
286. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Mihaela-Luminița Baciuc a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici	13
287. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Romi Mihăescu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Institutului Național de Statistică	13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.215. — Ordin al ministrului finanțelor privind prospectele operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat aferente lunii iulie 2023	14–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 119**

din 16 martie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, excepție ridicată de Societatea de Asigurare Reasigurare City Insurance — S.A. din București în Dosarul nr. 8.934/299/2019 al Judecătoriai Sectorului 1 București — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 650D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarele nr. 651D/2020, nr. 662D/2020, nr. 663D/2020, nr. 670D/2020, nr. 707D/2020 și nr. 729D/2020, nr. 735D/2020, nr. 736D/2020, nr. 741D/2020 — nr. 745D/2020, nr. 776D/2020, nr. 777D/2020, nr. 779D/2020, nr. 785D/2020, nr. 800D/2020, nr. 875D/2020—880D/2020, nr. 933D/2020, nr. 1.116D/2020—1.121D/2020, nr. 1.123D/2020—1.127D/2020, nr. 1.131D/2020, nr. 1.133D/2020, nr. 1.148D/2020, nr. 1.150D/2020—1.152D/2020, nr. 1.161D/2020, nr. 1.162D/2020, nr. 1.180D/2020, nr. 1.334D/2020—1.337D/2020, nr. 1.342D/2020—1.345D/2020, nr. 1.479D/2020, nr. 1.524D/2020, nr. 1.525D/2020, nr. 1.530D/2020—1.532D/2020, nr. 1.535D/2020 — nr. 1.538D/2020, nr. 1.564D/2020, nr. 1.581D/2020, nr. 1.582D/2020, nr. 1.619D/2020, nr. 1.661D/2020—1.668D/2020, nr. 1.700D/2020, nr. 1.707D/2020, nr. 1.712D/2020, nr. 1.721D/2020, nr. 1.744D/2020, nr. 2.343D/2021—2.346D/2021 și nr. 2.387D/2021 — nr. 2.390D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții legale, excepție ridicată de Societatea de Asigurare Reasigurare City Insurance — S.A. din București în dosarele nr. 30.190/299/2019, nr. 23.850/299/2019, nr. 30.545/299/2019, nr. 6.405/299/2020, nr. 2.533/299/2020, nr. 11.535/299/2019, nr. 10.467/299/2020, nr. 10.478/299/2020, nr. 11.386/299/2020, nr. 11.354/299/2020, nr. 10.372/299/2020, nr. 22.408/299/2019, nr. 1.406/299/2020, nr. 1.678/299/2020, nr. 2.877/299/2020, nr. 10.085/299/2020, nr. 12.242/299/2020, nr. 10.802/299/2020 ale Judecătoriai Sectorului 1 București — Secția I civilă, în dosarele nr. 23.415/299/2019, nr. 33.969/299/2019, nr. 30.189/299/2019, nr. 30.958/299/2019, nr. 2.883/299/2020, nr. 1.402/299/2020,

nr. 11.800/299/2020, nr. 3.020/299/2020, nr. 2.715/299/2020, nr. 14.178/299/2020 și nr. 11.109/299/2020 ale Judecătoriai Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă, în dosarele nr. 32.958/325/2019, nr. 35.560/325/2019, nr. 35.740/325/2019, nr. 25.335/325/2019, nr. 24.901/325/2019, nr. 19.857/325/2019 și nr. 30.557/325/2019 ale Judecătoriai Timișoara — Secția I civilă, în dosarele nr. 16.443/325/2019, nr. 23.653/325/2019, nr. 20.282/325/2018, nr. 21.823/325/2019, nr. 13.147/325/2019, nr. 13.468/325/2019, nr. 24.908/325/2019, nr. 21.840/325/2019, nr. 21.169/325/2019, nr. 13.841/325/2019, nr. 25.347/325/2019, nr. 27.176/325/2019, nr. 21.844/325/2019, nr. 13.840/325/2019, nr. 24.911/325/2019, nr. 12.875/325/2019, nr. 19.021/325/2019, nr. 19.590/325/2019, nr. 4.970/325/2019, nr. 21.473/325/2019 și nr. 22.480/325/2019 ale Tribunalului Timiș — Secția a II-a civilă, în dosarele nr. 35.371/325/2019, nr. 21.843/325/2019*, nr. 4.336/325/2021, nr. 4.355/325/2021, nr. 32.464/325/2020 și nr. 6.016/325/2021 ale Judecătoriai Timișoara — Secția a II-a civilă, în dosarele nr. 399/299/2019, nr. 1.131/299/2019, nr. 28.960/299/2018, nr. 29.132/299/2018, nr. 32.022/299/2018, nr. 23.799/299/2018, nr. 959/299/2019, nr. 4.110/299/2019, nr. 1.572/299/2019, nr. 722/299/2019, nr. 2.864/299/2019, nr. 1.748/299/2019, nr. 2.242/299/2019, nr. 10.487/299/2019, nr. 35.536/299/2018, nr. 31.230/299/2018, nr. 401/299/2019 și nr. 10.617/299/2019 ale Tribunalului București — Secția a VI-a civilă, în Dosarul nr. 18.021/215/2019 al Judecătoriai Craiova — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.000/301/2020 al Judecătoriai Sectorului 3 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 9.739/182/2019 al Judecătoriai Baia Mare — Secția civilă și în dosarele nr. 545/298/2021, nr. 546/298/2021, nr. 548/298/2021 și nr. 544/298/2021/a1 ale Judecătoriai Sebeș. De asemenea, președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 1.159D/2020, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, invocată de Societatea Euroins România Asigurare-Reasigurare — S.A. din Ilfov în Dosarul nr. 23.775/215/2019 al Judecătoriai Craiova — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 651D/2020, nr. 662D/2020, nr. 663D/2020, nr. 670D/2020, nr. 707D/2020, nr. 729D/2020, nr. 735D/2020, nr. 736D/2020, nr. 741D/2020 — nr. 745D/2020, nr. 776D/2020, nr. 777D/2020, nr. 779D/2020, nr. 785D/2020, nr. 800D/2020, nr. 875D/2020—880D/2020, nr. 933D/2020, nr. 1.116D/2020—1.121D/2020, nr. 1.123D/2020—1.127D/2020, nr. 1.131D/2020, nr. 1.133D/2020, nr. 1.148D/2020, nr. 1.150D/2020—1.152D/2020, nr. 1.159D/2020, nr. 1.161D/2020, nr. 1.162D/2020, nr. 1.180D/2020, nr. 1.334D/2020—1.337D/2020, nr. 1.342D/2020—1.345D/2020, nr. 1.479D/2020,

nr. 1.524D/2020, nr. 1.525D/2020, nr. 1.530D/2020—1.532D/2020, nr. 1.535D/2020 — nr. 1.538D/2020, nr. 1.564D/2020, nr. 1.581D/2020, nr. 1.582D/2020, nr. 1.619D/2020, nr. 1.661D/2020—1.668D/2020, nr. 1.700D/2020, nr. 1.707D/2020, nr. 1.712D/2020, nr. 1.721D/2020, nr. 1.744D/2020, nr. 2.343D/2021—2.346D/2021 și nr. 2.387D/2021 — nr. 2.390D/2021 la Dosarul nr. 650D/2020, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 583 din 23 noiembrie 2022 și pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin Încheierea din 5 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 8.934/299/2019, prin Încheierea din 11 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 30.190/299/2019, prin Încheierile din 29 iunie 2020, pronunțate în dosarele nr. 23.850/299/2019 și nr. 30.545/299/2019, prin Încheierile din 23 iunie 2020, pronunțate în dosarele nr. 6.405/299/2020 și nr. 2.533/299/2020, prin Încheierea din 20 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.535/299/2019, prin Încheierile din 30 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 10.467/299/2020, 10.478/299/2020 și nr. 11.386/299/2020, prin Încheierea din 28 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.354/299/2020, prin Încheierea din 10 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 10.372/299/2020, prin Încheierea din 16 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 22.408/299/2019, prin Încheierea din 13 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.406/299/2020, prin Încheierile din 11 august 2020, pronunțate în dosarele nr. 1.678/299/2020 și nr. 2.877/299/2020, prin Sentința civilă nr. 5.840 din 14 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 10.085/299/2020, și prin Încheierile din 19 august 2020, pronunțate în dosarele nr. 12.242/299/2020 și nr. 10.802/299/2020, **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudiciul produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.**

8. Prin Încheierea din 26 mai 2020, pronunțată în Dosarul nr. 23.415/299/2019, prin Încheierea din 4 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 33.969/299/2019, prin Sentința civilă nr. 2.915 din 5 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 30.189/299/2019, prin Încheierea din 4 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 30.958/299/2019, prin Încheierea din 26 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.883/299/2020, prin Încheierile din 28 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 1.402/299/2020 și nr. 11.800/299/2020, prin Sentința civilă nr. 3.979 din 13 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 3.020/299/2020, prin Sentința civilă nr. 3.982 din 3 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.715/299/2020, prin Încheierea din 25 august 2020, pronunțată în Dosarul nr. 14.178/299/2020, și prin Încheierea din 18 august 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.109/299/2020, **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

9. Prin Încheierea din 11 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 32.958/325/2019, prin Încheierea din 3 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 35.560/325/2019, prin Sentința civilă

nr. 5.254 din 9 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 35.740/325/2019, prin Încheierile din 12 iunie 2020, pronunțate în dosarele nr. 25.335/325/2019 și nr. 24.901/325/2019, și prin Încheierile din 16 septembrie 2020, pronunțate în dosarele nr. 19.857/325/2019 și nr. 30.557/325/2019, **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

10. Prin Încheierea din 25 mai 2020, pronunțată în Dosarul nr. 16.443/325/2019, prin Încheierile din 5 iunie 2020, pronunțate în dosarele nr. 23.653/325/2019, nr. 20.282/325/2018, nr. 21.823/325/2019 și nr. 13.147/325/2019, prin Încheierea din 9 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 13.468/325/2019, prin Încheierile din 20 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 24.908/325/2019 și nr. 21.840/325/2019, prin Încheierile din 14 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 21.169/325/2019, nr. 13.841/325/2019, nr. 25.347/325/2019 și nr. 27.176/325/2019, prin Încheierea din 18 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 21.844/325/2019, prin deciziile civile nr. 915/A, nr. 916/A, nr. 913/A și nr. 911/A din 16 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 13.840/325/2019, nr. 24.911/325/2019, nr. 12.875/325/2019 și nr. 19.021/325/2019, prin Decizia civilă nr. 1.010/A din 30 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 19.590/325/2019, și prin deciziile civile nr. 743/A, nr. 741/A și nr. 744/A din 1 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 4.970/325/2019, nr. 21.473/325/2019 și nr. 22.480/325/2019, **Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

11. Prin Încheierea din 10 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 35.371/325/2019, prin Încheierea din 9 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 21.843/325/2019*, și prin sentințele civile nr. 6.509, nr. 6.510, nr. 6.515 și nr. 6.511 din 26 mai 2021, pronunțate în dosarele nr. 4.336/325/2021, nr. 4.355/325/2021, nr. 32.464/325/2020 și nr. 6.016/325/2021, **Judecătoria Timișoara — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

12. Prin Încheierile din 21 mai 2020, pronunțate în dosarele nr. 399/299/2019 și nr. 1.131/299/2019, prin Încheierile din 3 iunie 2020, pronunțate în dosarele nr. 28.960/299/2018, nr. 29.132/299/2018 și nr. 32.022/299/2018, prin Încheierile din 16 iulie 2020, pronunțate în dosarele nr. 23.799/299/2018, nr. 959/299/2019, nr. 4.110/299/2019 și nr. 1.572/299/2019, prin Încheierea din 15 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 722/299/2019, prin Decizia civilă nr. 729 din 3 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.864/299/2019, prin Încheierea din 2 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.748/299/2019, prin Decizia civilă nr. 604 din 2 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.242/299/2019, prin Încheierea din 15 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 10.487/299/2019, prin Încheierea din 8 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 35.536/299/2018, prin Încheierea din 15 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 31.230/299/2018, prin Încheierea din 23 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 401/299/2019, și prin Încheierea din 1 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 10.617/299/2019, **Tribunalul București — Secția a VI-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

13. Prin Încheierea din 23 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 18.021/215/2019, **Judecătoria Craiova — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

14. Prin Încheierea din 14 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.000/301/2020, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

15. Prin Încheierea din 21 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 9.739/182/2019, **Judecătoria Baia Mare — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.**

16. Prin sentințele civile nr. 495, nr. 496, nr. 497 din 25 mai 2021, pronunțate în dosarele nr. 545/298/2021, nr. 546/298/2021, nr. 548/298/2021 și prin Încheierea civilă nr. 882 din 14 iunie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 544/298/2021/a1, **Judecătoria Sebeș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.** Excepția a fost ridicată de Societatea de Asigurare Reasigurare City Insurance — S.A. din București în cauze având ca obiect obligarea acesteia la plata unor sume reprezentând diferență pretenții, raportate la cuantumul despăgubirilor în dosare de daună, cu penalitățile de întârziere aferente derivând din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților.

17. Prin Încheierea din 18 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 23.775/215/2019, **Judecătoria Craiova — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017.** Excepția a fost ridicată de Societatea Euroins România Asigurare-Reasigurare — S.A. din Ilfov într-o cauză având ca obiect obligarea acesteia la plata unei sume reprezentând diferență pretenții, raportate la cuantumul despăgubirilor într-un dosar de daună, cu penalitățile de întârziere aferente, derivând din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților.

18. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece, fiind lipsite de previzibilitate și claritate, permit stabilirea în mod arbitrar și abuziv, de către unitatea reparatoare, a unui preț pe oră, pentru manopera efectuată, mult peste prețurile de referință din piața specifică. Astfel cum sunt redactate, fără a exista obligația legală de raportare la anumite criterii, cum ar fi, spre exemplu, prețurile de referință din piață sau prețurile recomandate de producător, dispozițiile legale criticate lasă stabilirea prețului la totala dispoziție a unității reparatoare, care poate fixa practic orice valoare a reparației. În acest mod, s-au creat premisele unui comportament abuziv din partea unităților reparatoare care au înțeles să utilizeze prețuri pe oră de manoperă cu mult peste ceea ce se practică pe piața de profil și să utilizeze un alt preț, cu mult majorat, față de cel afișat, încălcându-se astfel și prevederile art. 67 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață.**

19. Mai mult, prețul pe oră de manoperă nici nu este negociat cu cealaltă parte contractantă, persoana asigurată la societatea de asigurări, care nu are niciun interes să negocieze sau să facă opoziție la prețul solicitat de unitatea reparatoare. O altă deficiență a textului de lege criticat constă în faptul că, potrivit

acestuia, unitatea reparatoare are la dispoziție posibilitatea să opteze pentru una sau alta dintre modalitățile de stabilire a valorii reparației, „folosind sisteme de evaluare specializate sau prin documente emise în condițiile legii în care unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a prețului pe ora de manoperă afișată”. Astfel, art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 prezintă o deficiență gravă de conținut, care îi conferă caracter neconstituțional, întrucât nu prevede și criteriul legal de stabilire a cuantumului orei de manoperă. Această deficiență permite unității reparatoare majorarea în mod arbitrar și abuziv a prețului de manoperă în relația contractuală directă cu persoana asigurată la societatea de asigurare, în special atunci când valoarea reparației urmează să fie achitată de către asigurător.

20. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate aspecte din jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului privind exigențele de calitate a legii.

21. Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 44 din Constituție și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că „bunurile” societății, obiect al încălcării, sunt reprezentate de sumele achitate în plus ca urmare a majorării în mod arbitrar și abuziv a prețului orei de manoperă de către unitățile reparatoare. Astfel, se permite unităților reparatoare, invocând principiile pieței libere, în special atunci când valoarea reparației urmează să fie achitată de asigurător, să convină prețuri arbitrare, excesive și abuzive, în relația contractuală directă cu persoana prejudiciată. Asigurătorul are calitatea de terț față de contractul dintre unitatea reparatoare și persoana prejudiciată, neavând niciun control asupra modului de stabilire a prețului pieselor și al manoperei.

22. Există ulterior posibilitatea să se cenzureze această practică, prin neplata diferențelor dintre prețurile practicate în piață și prețul solicitat, însă unitățile reparatoare se adresează instanțelor judecătorești, care, într-o proporție covârșitoare, le admit cererile și obligă, pe lângă plata acestor diferențe, și la plata de penalități. Prin actuala redactare a dispozițiilor legale criticate, este evident că unitățile reparatoare sunt invitate la o conduită arbitrară și abuzivă, ce are drept consecință afectarea patrimoniului societății de asigurare. Contrar art. 44 alin. (2) din Constituție, sunt favorizate unitățile reparatoare și patrimoniul acestora în detrimentul societăților de asigurare al căror patrimoniu este mai puțin ocrotit de legiuitor.

23. Se mai susține că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017, în special teza potrivit căreia „*la stabilirea valorii reparației unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă*”, încalcă art. 1 alin. (3) și art. 57 din Legea fundamentală, prin corelare cu art. 14 și 15 din Codul civil, legiuitorul având obligația constituțională să adopte legi care să nu creeze cadrul comiterii unor abuzuri de drept, astfel cum este situația reglementării criticate, prin care se instituie posibilitatea pentru anumite entități (unitățile service care efectuează reparații ale unor vehicule implicate în accidente rutiere) să stabilească în mod unilateral și absolut discreționar valoarea reparației, prin utilizarea propriei valori a orei de manoperă, care nu poate fi contestată de entitatea obligată să facă plata. Prin această reglementare este rupt echilibrul în circuitul civil, întrucât dispoziția legală criticată prevede valabilitatea unei obligații sub condiție pur potestativă, ce depinde exclusiv de voința unei persoane.

24. Se apreciază, totodată, că reglementarea criticată contravine și art. 16 alin. (1) din Constituție, în condițiile în care prin aceasta se creează în mod evident o discriminare între cele

două părți ale raportului juridic, unitatea reparatoare putând să-și folosească propria valoare a orei de manoperă, fără ca asigurătorul să o poată contesta, indiferent de quantumul acesteia, și fără ca această valoare să poată fi negociată sau să fie raportată la un criteriu obiectiv și independent de voința părții.

25. De asemenea, se susține că reglementarea criticată din Legea nr. 132/2017 este neconstituțională, întrucât lasă loc arbitrarului și oferă posibilitatea comiterii unor abuzuri.

26. **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 nu încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, care trebuie interpretate coroborat cu dispozițiile art. 20 alin. (1) din Constituție, prin raportare la calitatea legii de a fi previzibilă și accesibilă, astfel cum aceste cerințe rezultă inclusiv din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, opțiunea legiuitorului de a nu reglementa un nivel maxim al prețurilor practice de unitatea reparatoare, în limita căruia asigurătorul RCA urmează să achite despăgubirea, nu reprezintă în sine un aspect de neconstituționalitate, ci de optică legislativă, constând în faptul că, în domeniul strict reglementat al răspunderii asigurătorului RCA pentru pagubele cauzate terților prin accidente de autovehicule provocate de asigurații săi, în care trebuie luate în considerare, pe de o parte, dreptul persoanei prejudiciate de a-și recupera în integralitate sau în mare parte (în limita valorii maxime de despăgubire și a reglementărilor specifice) contravaloarea pagubei produse prin accident și, pe de altă parte, interesul societății de asigurare de a limita quantumul despăgubirii ce urmează să fie suportată pentru daunele produse de către asiguratul său, legiuitorul a înțeles să acorde prevalență dreptului persoanei prejudiciate de a-și asigura readucerea bunului în starea estetică și funcțională dinaintea evenimentului rutier, care include și dreptul său de a opta pentru service-ul în care își repară autoturismul, în funcție de criterii de calitate și performanță (de a fi despăgubit prin raportare la tarifele de reparație efectiv percepute de unitatea reparatoare aleasă pe piața liberă, în care costul serviciilor oferite de către aceasta din urmă se formează în funcție de raportul cerere-ofertă). Din această perspectivă, faptul că textul de lege criticat permite unității reparatoare auto să își utilizeze propria valoare a orei de manoperă afișată nu conduce la concluzia lipsei sale de claritate, sintagma folosită de legiuitor nefiind formulată într-o manieră echivocă, de natură să conducă la vreo confuzie sau la vreo interpretare impredictibilă. Norma legală criticată reprezintă, în realitate, aplicarea principiului libertății economice și a mecanismului de formare a prețului pe piața liberă, prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto fiind de altfel liberi, în măsura în care consideră că valoarea manoperei este disproporționată, să aleagă un alt cocontractant. De altfel, în aprecierea instanței, nu se poate impune unităților reparatoare auto o anumită valoare a orei de manoperă, întrucât s-ar aduce atingere principiului liberei circulații a serviciilor și al garantării proprietății. Pentru aceleași considerente, nici opțiunea lăsată de legiuitor unității reparatoare, de a stabili valoarea reparației prin folosirea sistemelor de evaluare specializate sau prin documente emise în condițiile legii de către aceasta, în care poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată, nu afectează previzibilitatea textului de lege, acesta fiind suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat, eventualele aspecte privind stabilirea în concret a unor prețuri de manoperă cu mult peste ceea ce se practică pe piața de profil ținând de aplicarea în concret a legii și urmând a fi analizate de către instanța de judecată, iar nu de elementele de neconstituționalitate privind lipsa caracterului previzibil și clar al legii. Tot astfel, nu se poate

reține încălcarea art. 44 din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prin raportare la o obligație legală stabilită în sarcina asigurătorului RCA, atât timp cât optica legiuitorului în privința modalității de determinare a valorii reparației și deci a despăgubirii datorate de asigurătorul RCA este de a proteja libertatea economică a unităților specializate, prin opțiunea de a nu interveni asupra mecanismului de formare, pe piața liberă, a tarifelor percepute de către acestea. De asemenea, instanța apreciază că prin încheierea contractului de asigurare — contract esențialmente aleatoriu — asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus totodată la riscul unei pierderi, împrejurări ce depind de un eveniment viitor și incert, în timp ce obligația de plată a primei de asigurare este totdeauna certă în ceea ce îl privește pe asigurat.

27. **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că redactarea normei este clară și previzibilă, în sensul că valoarea reparațiilor se poate determina fie prin folosirea unor sisteme de evaluare specializate, fie prin documente emise în condițiile legii. Prin urmare, modalitățile de stabilire a quantumului reparațiilor sunt expres indicate de art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017, iar sintagmele folosite nu sunt imprecise sau nedeterminate. Reglementarea sistemelor de evaluare specializate este detaliată prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, astfel încât nu se poate susține că sintagma „*sistem de evaluare specializat*” este neclară, din moment ce legislația în vigoare conține toate elementele pentru determinarea înțelesului și aplicabilității noțiunii. Similar, sintagma „*documente emise în condițiile legii*” desemnează ansamblul de acte utilizate de către unitățile reparatoare în desfășurarea activității lor profesionale și beneficiază de o semnificație clară. În plus, art. 14 alin. (3) din lege impune și condiția legalității documentelor menționate, motiv pentru care nu se poate concluziona că norma este vagă sau nedeterminată. În al doilea rând, prevederea unei opțiuni în favoarea unității reparatoare nu afectează claritatea și previzibilitatea art. 14 alin. (3) din lege, întrucât posibilitatea alegerii este expres prevăzută, nefiind generată de o redactare necorespunzătoare a textului de lege. În al treilea rând, prerogativa unității reparatoare de a folosi propria valoare a orei de manoperă nu lipsește norma contestată de claritate, deoarece nu pune asigurătorul în imposibilitatea de a-și conforma conduita. Astfel, asigurătorul va fi obligat să achite despăgubirile la valoarea determinată prin aplicarea art. 14 alin. (3) din lege, acestea putând fluctua în funcție de tariful orei de manoperă. Însă diferențele dintre prețurile orei de manoperă nu conduc la neclaritatea legii. În al patrulea rând, art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 nu încalcă dreptul de proprietate al asigurătorului, deoarece prevederea indicată stabilește doar modul în care se determină valoarea reparațiilor. Totuși, obligația de plată a sumelor nu se fundamentează pe același text, ci decurge din alte prevederi ale Legii nr. 132/2017, astfel încât nu se poate susține că art. 14 alin. (3) influențează dreptul de proprietate al asigurătorului. În al cincilea rând, aspectele invocate vizează mai degrabă opțiunea legiuitorului referitoare la redactarea și conținutul art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017. Cu alte cuvinte, motivele invocate au ca obiect soluția aleasă de legiuitor pentru determinarea contravalorii reparațiilor. Or, asemenea aspecte nu pot conduce la declararea neconstituționalității unei prevederi legale, ci pot fundamenta o eventuală modificare a actului normativ, ținându-se cont de aspectele evidențiate în practică. Împrejurarea că unitatea reparatoare auto își poate utiliza

propria valoare a orei de manoperă afișată corespunde principiului libertății economice, prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto fiind liberi, în măsura în care consideră că valoarea manoperei este disproporționată, să aleagă un alt cocontractant. Nu se poate impune unităților reparatoare auto o anumită valoare a orei de manoperă, întrucât s-ar aduce atingere principiului liberei circulații a serviciilor și al garantării proprietății. Totodată, nu poate fi limitat dreptul persoanei păgubite de a alege service-ul în care își repară autoturismul, câtă vreme această alegere se face pe criterii de calitate și performanță. Nu se poate reține încălcarea art. 44 din Constituție și a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prin raportare la o obligație legală stabilită în sarcina asigurătorului RCA, iar reglementarea sau nu a unui nivel maxim al întinderii despăgubirii ce urmează a fi suportată de asigurătorul RCA reprezintă o opțiune a legiuitorului, și nu un aspect de neconstituționalitate. Posibilitatea unităților reparatoare auto de a utiliza propriile valori ale orei de manoperă afișate nu conduce în mod automat la diminuarea nejustificată a patrimoniilor societăților de asigurare, societăți ce nu au, de altfel, o răspundere directă, ci una grefată pe contractele de asigurare încheiate. Astfel, dreptul conferit de art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 constituie, în realitate, expresia libertății comerțului și stabilirii libere a prețurilor.

28. Judecătoria Timișoara — Secția I civilă, în dosarele nr. 663D/2020, nr. 729D/2020 și nr. 745D/2020, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că dispozițiile legale criticate reprezintă opțiunea legiuitorului în materie, iar faptul că unitatea reparatoare poate utiliza propria valoare a prețului orei de manoperă afișată la sediu corespunde principiului libertății economice. Prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto sunt liberi să aleagă un alt service auto. În acest fel, nu se aduce atingere nici drepturilor asigurătorului, care nu are o răspundere directă, ci una derivată, grefată pe contractul de asigurare. Instanța apreciază că nu se poate impune unităților reparatoare auto o altă valoare a orei de manoperă, întrucât astfel s-ar aduce atingere principiului liberei circulații a serviciilor și al garantării proprietății. De altfel, prin încheierea contractului de asigurare, contract esențialmente aleatoriu, asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus totodată la riscul unei pierderi, împrejurări ce depind de un eveniment viitor și incert, astfel că, în mod normal, asigurătorul trebuie să suporte consecințele producerii riscului asigurat. De asemenea, instanța reține că textul de lege criticat este clar și previzibil, valoarea manoperei fiind afișată în mod vizibil, conform art. 67 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, iar plata acesteia are ca fundament contractul RCA.

29. Judecătoria Timișoara — Secția I civilă, în dosarele nr. 1.161D/2020 și nr. 1.162D/2020, consideră că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 sunt neconstituționale, încălcând dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece nu prevăd și un criteriu legal de stabilire a cuantumului orei de manoperă. Astfel, lipsa de previzibilitate a normei legale supuse controlului de constituționalitate permite stabilirea de către unitățile reparatoare a unui preț pe ora de manoperă peste prețurile de referință din piață.

30. Judecătoria Timișoara — Secția I civilă, în dosarele nr. 1.581D/2020 și nr. 1.582D/2020, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

31. Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt accesibile și

previzibile, în sensul că sunt redactate suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicate și permit unei persoane interesate să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot apărea. Totodată, textul legal criticat nu intră în contradicție cu dispozițiile art. 44 din Constituție, întrucât stabilește un criteriu legal de evaluare a despăgubirii, constând în valoarea orei de manoperă afișată de unitatea reparatoare.

32. Instanța judecătorească mai reține că dispozițiile legale criticate reprezintă opțiunea legiuitorului în materie, iar faptul că unitatea reparatoare poate utiliza propria valoare a prețului orei de manoperă afișată la sediu corespunde principiului libertății economice. Prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto sunt liberi să aleagă un alt service auto. În acest fel, nu se aduce atingere nici drepturilor asigurătorului, care nu are o răspundere directă, ci una derivată, grefată pe contractul de asigurare. Instanța apreciază că nu se poate impune unităților reparatoare auto o altă valoare a orei de manoperă, întrucât astfel s-ar aduce atingere principiului liberei circulații a serviciilor și al garantării proprietății. Prin încheierea contractului de asigurare, contract esențialmente aleatoriu, asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus totodată la riscul unei pierderi, împrejurări ce depind de un eveniment viitor și incert, astfel că, în mod normal, asigurătorul trebuie să suporte consecințele producerii riscului asigurat. Chiar dacă prețurile folosite de unitățile reparatoare nu sunt aceleași, uneori constatându-se diferențe semnificative, această împrejurare nu afectează cerințele de previzibilitate și claritate ale legii, societățile de asigurare având posibilitatea ca, pe baza acestor norme, să își modeleze conduita astfel încât să fie respectate drepturile și interesele persoanelor ale căror autoturisme au fost avariate într-un accident rutier. Readucerea autovehiculului avariat la starea inițială presupune aducerea acestuia la o unitate reparatoare, care, în mod firesc, va folosi propria valoare a orei de manoperă, neexistând nicio rațiune pentru care unitatea să fie obligată să accepte tarife mai mici sau plafonate. În condițiile în care societatea de asigurare trebuie să repare integral prejudiciul produs, plata acestor sume nu poate fi apreciată ca fiind o încălcare a dreptului de proprietate al asigurătorului.

33. Judecătoria Timișoara — Secția a II-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că prevederile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 nu aduc limitări dreptului de proprietate, sunt clare și previzibile, fiind atributul exclusiv al legiuitorului să stabilească criteriile de stabilire a valorii reparațiilor. Faptul că unitatea reparatoare auto, împreună cu persoana păgubită, agreează un anumit cost al reparațiilor, inclusiv al manoperei, nu înseamnă că se aduce atingere dreptului de proprietate al societății de asigurări, întrucât aceasta are posibilitatea să verifice concordanța dintre devizul de lucrări și procesul-verbal de constatare a daunelor, precum și eventualele intenții speculative relativ la costul nejustificat al reparației (cost exagerat de mare al pieselor sau al manoperei), situație în care poate refuza motivat plata solicitată, urmând ca despăgubirile să fie stabilite de instanța de judecată.

34. Tribunalul București — Secția a VI-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că textul de lege criticat nu poate fi interpretat conform susținerilor autoarei excepției, întrucât se face trimitere la prețul afișat de către unitatea reparatoare, respectiv la prețul practicat de către aceasta față de orice client, indiferent de calitatea acestuia, iar nu la un preț stabilit în fiecare dosar de daună în parte. De asemenea, în opinia instanței, criticile formulate, care vizează, în esență, opțiunea legiuitorului de a conferi o marjă de

acțiune unităților reparatoare care pot utiliza propria valoare a orei de manoperă nu se subsumează unor veritabile critici de neconstituționalitate din perspectiva caracterului clar și previzibil al legii. Prin încheierea contractului de asigurare — contract esențialmente aleatoriu — asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus totodată la riscul unei pierderi, împrejurări ce depind de un eveniment viitor și incert, în timp ce obligația de plată a primei de asigurare este totdeauna certă în ceea ce îl privește pe asigurat. Instanța reține că dispozițiile legale criticate nu sunt lipsite de claritate și previzibilitate, iar dreptul de proprietate privată al asigurătorului RCA este pe deplin respectat, riscurile acoperite de asigurarea RCA și limita maximă de răspundere a asigurătorului RCA fiind stabilite prin lege. Faptul că textul de lege criticat ar permite unității reparatoare să perceapă și să solicite de la asigurătorul RCA propria valoare a orei de manoperă afișată, care ar fi sporită în mod abuziv de către unitățile reparatoare în relația cu asigurătorii RCA, nu se constituie într-o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci într-o critică de oportunitate a adoptării acestui text de către legiuitor, într-o formă considerată de apelantă defavorabilă intereselor sale, precum și într-o critică de omisiune legislativă.

35. De asemenea, instanța consideră că art. 44 din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție nu sunt aplicabile în speță, întrucât societatea de asigurare apelantă nu deține un bun în sensul autonom al acestei noțiuni, stabilit în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Un drept de creanță poate constitui un bun în sensul Convenției doar dacă reprezintă o creanță suficient de bine stabilită pentru a fi exigibilă. Or, apelanta afirmă doar un drept de creanță eventual, constând în sumele pretins achitate în plus ca urmare a majorării prețului orei de manoperă de către unitățile reparatoare, în contextul existenței unui litigiu asupra diferenței contestate din valoarea despăgubirii, litigiu soluționat defavorabil apelantei în primă instanță.

36. **Judecătoria Craiova — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că libertatea economică presupune și exercitarea activităților comerciale într-un mediu concurențial nedistorsionat de bariere legale discriminatorii și practici anticoncurențiale, abuzive sau neloiale. Libertatea comerțului este o cerință fundamentală a economiei de piață, care se concretizează în participarea neîngrădită a comercianților la schimburile de mărfuri și servicii. Împrejurarea că unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată corespunde principiului libertății economice, prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto fiind liberi, în măsura în care consideră că valoarea manoperei este disproporționată, să aleagă un alt cocontractant. În acest fel nu se aduce atingere nici drepturilor asigurătorului, care nu are o răspundere directă, ci una derivată, grefată pe contractul de asigurare. Nu se poate impune unităților reparatoare auto o altă valoare a orei de manoperă, întrucât astfel s-ar aduce atingere principiului liberei circulații a serviciilor și al garantării proprietății. De asemenea, critica referitoare la opțiunea legiuitorului de a conferi o marjă de acțiune unităților reparatoare care pot utiliza propria valoare a orei de manoperă nu se subsumează unor veritabile critici de neconstituționalitate din perspectiva caracterului clar și previzibil al legii. Prin încheierea contractului de asigurare — contract esențialmente aleatoriu — asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus totodată la riscul unei pierderi, împrejurări ce depind de un eveniment viitor și incert, în timp ce obligația de plată a primei de asigurare este totdeauna certă în ceea ce îl privește pe asigurat.

37. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține, în esență, că motivarea autoarei excepției, în sensul că unitățile reparatoare adoptă o conduită arbitrară și abuzivă, încurajată de soluțiile instanțelor de judecată, conduită ce are drept consecință afectarea dreptului de proprietate al societății de asigurare, apare ca neîntemeiată. Astfel, instanța are în vedere specificul activității întemeiate pe încheierea contractului de asigurare, contract esențialmente aleatoriu, prin care asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus totodată la riscul unei pierderi, împrejurări ce depind de un eveniment viitor și incert. Societatea de asigurare nu suferă, așadar, o pierdere patrimonială, ci își execută obligațiile asumate în limita de despăgubire stabilită prin contract. Totodată, instanța apreciază că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 nu contravin nici art. 1 alin. (5) din Constituție. Criticile privind nerespectarea condițiilor de claritate și previzibilitate a legii reprezintă, în esență, o contestare a opțiunii legiuitorului de a conferi unităților reparatoare posibilitatea de a utiliza în calcularea prețului reparației propria valoare a orei de manoperă afișată, o expresie a libertății economice.

38. **Judecătoria Baia Mare — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Reține, în esență, că se încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 lasă la dispoziția discreționară a unității reparatoare stabilirea prețului reparației autovehiculelor asigurate, acest fapt producând un prejudiciu indirect inclusiv asiguraților, prin eventuala majorare a primelor de asigurare în urma achitării de către asigurator a unor despăgubiri evaluate exclusiv de unitatea reparatoare. De asemenea, instanța apreciază că se încalcă dispozițiile art. 45 raportat la cele ale art. 135 din Constituție, ținând cont de faptul că prin stabilirea în mod arbitrar a unui cost al reparațiilor de către unitatea reparatoare auto se aduce atingere libertății economice și comerțului, încălcarea producându-se inclusiv din perspectiva art. 44 din Constituție raportat la art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

39. **Judecătoria Sebeș** consideră că excepția invocată este neîntemeiată. Împrejurarea că unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată corespunde principiului libertății economice, prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto fiind liberi, în măsura în care consideră că valoarea manoperei este disproporționată, să aleagă un alt cocontractant. În acest fel, nu se aduce atingere nici drepturilor asigurătorului, care nu are o răspundere directă, ci una derivată, grefată pe contractul de asigurare. Nu se poate impune unităților reparatoare auto o altă valoare a orei de manoperă, întrucât astfel s-ar aduce atingere principiului liberei circulații a serviciilor și al garantării proprietății.

40. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

41. **Guvernul**, în dosarele nr. 875D/2020—880D/2020 și nr. 933D/2020, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că norma legală criticată instituie criterii alternative de stabilire a valorii reparației, fie folosind un sistem de evaluare specializat, fie prin intermediul documentelor emise în condițiile legii în care unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă practică în mod obișnuit. Referitor la cel de-al doilea criteriu, dispozițiile

criticate au în vedere prețul afișat și practicat de către operatorul economic în conformitate cu prevederile legale în materie, cum ar fi art. 4 din Legea concurenței nr. 21/1996, art. 67 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață și art. 25 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor. Prin urmare, argumentul potrivit căruia norma legală ar permite unității reparatoare utilizarea unui preț stabilit în mod arbitrar nu poate fi reținut. De asemenea, susținerile referitoare la aplicarea unui preț mai mare, în mod arbitrar sau abuziv, nu reprezintă veritabile critici referitoare la claritatea și previzibilitatea normei criticate, ci vizează un comportament concret al operatorului economic în relația cu consumatorul. Or, în ipoteza constatării de practici comerciale incorecte ale comercianților în relația cu consumatorul prin impunerea unui preț mai ridicat sunt reglementate mecanisme de protecție prin lege specială, cum ar fi Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 și Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, iar în ipoteza existenței unui prejudiciu provocat ca urmare a stabilirii unui preț excesiv, pot fi aplicate principiile răspunderii civile delictuale. În consecință, modalitatea de reglementare a prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 îndeplinește standardele minime de claritate, precizie și previzibilitate statuate în jurisprudența Curții Constituționale.

42. Referitor la critica de neconstituționalitate formulată prin raportare la art. 44 din Constituție, întemeiată pe diferența dintre valorile aceleiași reparații stabilite prin cele două modalități alternative, Guvernul apreciază că existența acestei variații nu determină afectarea dreptului de proprietate. Astfel, prețul manoperei poate fi influențat de mai mulți factori, cum ar fi gradul de experiență al specialistului, logistica operatorului economic, materialele întrebuintate în procesul de reparare.

43. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

44. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

45. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 12 iunie 2017, potrivit căreia „*Valoarea reparației se stabilește folosind sistemele de evaluare specializate sau prin documente emise în condițiile legii în care unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată.*”

46. În opinia autoarelor excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3), potrivit căreia „*în România dreptatea reprezintă o valoare supremă și este garantată*”, art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea

economică și art. 57 privind exercitarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la respectarea bunurilor.

47. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 au mai fost supuse controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici similare, iar prin Decizia nr. 583 din 23 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 6 februarie 2023, instanța de contencios constituțional a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

48. Cu acel prilej, referitor la critica de neconstituționalitate formulată din perspectiva încălcării dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta referitoare la calitatea normei juridice, Curtea a observat că se critică opțiunea legiuitorului de a conferi o marjă de acțiune unităților reparatoare, care își pot utiliza propria valoare a orei de manoperă, critici ce nu se subsumează însă unor veritabile critici de neconstituționalitate. Împrejurarea că unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată corespunde principiului libertății economice și al liberei circulații a serviciilor, prezumtivii beneficiari ai serviciilor auto fiind liberi să aleagă un alt cocontractant, în măsura în care consideră că valoarea manoperei este disproporționată. În acest sens sunt, de altfel, prevederile art. 19 alin. (5) lit. k) și alin. (12) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 1 august 2017, precum și cele ale art. 6 alin. (8) și (9) din Legea nr. 132/2017, care conferă persoanei prejudiciate dreptul ca, în cazul producerii unui prejudiciu, să se poată adresa pentru efectuarea reparației oricărei unități reparatoare auto, fără nicio restricție sau constrângere din partea asigurătorului RCA sau a unității reparatoare auto, care ar putea să îi influențeze opțiunea.

49. De asemenea, referitor la critica privind posibilitatea unității reparatoare să opteze pentru una sau alta din modalitățile de stabilire a valorii reparației, Curtea a apreciat că textul de lege criticat este redactat într-o manieră clară, lipsită de orice echivoc, de natură să satisfacă criteriile de claritate, precizie și previzibilitate pe care normele juridice trebuie să le îndeplinească, evidențiind explicit cele două modalități de cuantificare a despăgubirilor datorate de asigurător, și anume prin folosirea sistemelor de evaluare specializate (precum Audatex, Autovista, DAT, GT Motive) și prin documente emise în condițiile legii în care unitatea reparatoare își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată. În acest context, Curtea a arătat că, potrivit art. 2 lit. h) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017, sistemele de evaluare specializate reprezintă o aplicație informatică ce se bazează pe un ansamblu de date, metode și algoritmi de calcul care este utilizat ca suport în stabilirea costurilor de reparație a vehiculelor și bunurilor avariate, precum și/sau la stabilirea valorii de piață a acestora la data evenimentului.

50. Curtea a menționat că art. 23 alin. (1) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017 prevede că, la stabilirea ofertei de despăgubire după identificarea vehiculelor și evidențierea complexității structurii de echipare, a dotărilor de serie și opționale, se iau în considerare o serie de factori, și anume: a) pentru evaluarea costurilor de readucere a vehiculului la starea anterioară producerii evenimentului: piese și materiale noi care pot fi utilizate legal în procesele de reparație în România și statele membre; manopera aferentă reparației și cea

aferentă operațiilor necesare din punct de vedere tehnic și tehnologic, conform tehnologiei producătorului; b) pentru evaluarea valorii de vânzare de piață: factori specifici de corecție; existența unor avarii preexistente; istoricul de exploatare a vehiculului, precum utilizarea în regim de școală de șoferi, taxi, închiriere și altele.

51. Așadar, cuantificarea despăgubirilor se face pe baza prețurilor de referință pe piață, în stabilirea acestora folosindu-se sisteme de evaluare specializate, acestea reprezentând un punct de pornire, de evaluare estimativă a daunelor, luându-se în calcul piese și materiale noi care pot fi utilizate legal în procesele de reparație, la care se adaugă manopera aferentă reparației și operațiilor necesare, din punct de vedere tehnic și tehnologic, conform tehnologiei producătorului. De asemenea, potrivit art. 24 alin. (6) și (9) din norma precitată, dacă pentru anumite părți componente sau piese ale vehiculului lipsesc prețurile de piață practicate pe piața din România, valoarea acestora se stabilește pe baza prețurilor de piață din alte state membre, dovedite prin orice mijloc de probă. La evaluarea vehiculului se au în vedere starea tehnică, de întreținere și eventualele modificări ale structurii de echipare a acestuia survenite între data comercializării și data producerii evenimentului, certificate de către specialistul în constatarea daunelor.

52. Astfel, Curtea a reținut că, tocmai pentru a preîntâmpina situații în care evaluarea estimativă poate fi diferită în funcție de utilizatorul sistemului de evaluare specializat, legiuitorul a instituit obligația asigurătorului de a formula oferta de despăgubire luând în calcul toate elementele necesare aducerii autovehiculului la starea anterioară evenimentului rutier și posibilitatea persoanei prejudiciate de a alege în mod liber o unitate reparatoare auto în vederea efectuării reparației, urmând ca în cazul în care există diferențe de costuri, indiferent de modalitatea de stabilire a valorii reparației, acestea să fie reglate după depunerea documentelor de reparație din care să rezulte costurile certe. Or, procedând într-o atare manieră, Curtea a apreciat că nu se aduce atingere drepturilor asigurătorului RCA, răspunderea de care este ținut acesta fiind una limitată de contractul de asigurare și de lege.

53. Prin urmare, din perspectiva conținutului său normativ, reglementarea de lege criticată este clară, sub aspectul caracterului neechivoc al obiectului reglementării, precisă, sub aspectul soluției legislative alese și al limbajului folosit, și previzibilă, sub aspectul scopului și al consecințelor pe care le antrenează. În consecință, Curtea nu a constatat încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

54. Pentru considerentele mai sus arătate, Curtea a constatat că nu poate fi primită nici critica referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 44 din Constituție coroborate cu cele ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dedusă, în opinia autoarelor excepției, din împrejurarea că sunt favorizate unitățile reparatoare, care, invocând principiile pieței libere, stabilesc prețuri arbitrare în detrimentul societăților de asigurare, al căror patrimoniu este mai puțin ocrotit de legiuitor.

55. În acest context, Curtea a reținut că prin încheierea contractului de asigurare, care este esențialmente aleatoriu, asigurătorul dobândește șansa unui câștig, fiind expus, totodată, și la riscul unei pierderi, iar existența și întinderea acestuia depind de hazard, adică de un eveniment viitor și incert. Riscul, adică șansa de câștig sau posibilitatea de pierdere, este un atribut esențial al economiei de piață liberă, funcțională, atribut care justifică libera concurență. Totodată, nimic nu împiedică antrenarea răspunderii civile delictuale a asiguratului, persoana

vinovată, în temeiul principiului reparației integrale a prejudiciului, pentru diferența de despăgubire nesuportată de asigurător. Eventualele disfuncționalități apărute în practică referitoare la modalitatea în care unitățile reparatoare auto înțeleg să aplice art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017, cu ocazia desfășurării activităților specifice acestora, nu pot fi însă convertite în vicii de neconstituționalitate de natură să antreneze controlul de constituționalitate exercitat de către instanța de contencios constituțional.

56. Curtea a observat, de altfel, că prin Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007, legiuitorul a avut drept scop o mai bună funcționare a pieței și asigurarea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor, stabilind posibilitatea sesizării Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor în vederea ducerii de măsuri pentru stoparea și combaterea practicilor comerciale incorecte [a se vedea art. 10 alin. (1) și (2) și art. 12 alin. (1) din Legea nr. 363/2007].

57. Referitor la critica privind pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea a observat că aceasta este dedusă din împrejurarea că prin reglementarea criticată se creează o discriminare între cele două părți ale raportului juridic, întrucât unitatea reparatoare își poate folosi propria valoare a orei de manoperă, fără ca asigurătorul să o poate contesta, indiferent de cuantumul acesteia. Or, din această perspectivă, în jurisprudența sa constantă, Curtea a statuat că egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat.

58. Or, din analiza cadrului legislativ în vigoare din domeniul asigurărilor obligatorii RCA, respectiv a Legii nr. 132/2017 și a Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017, Curtea a observat că asigurătorul RCA nu are aceleași obligații precum cele care incumbă în sarcina unităților reparatoare auto, astfel încât, din perspectiva activităților desfășurate, nu se poate reține existența unei situații similare, care să antreneze incidența art. 16 din Constituție. Asigurătorul RCA are obligația de a despăgubi partea prejudiciată în urma accidentului produs prin intermediul vehiculului asigurat, potrivit pretențiilor formulate în cererea de despăgubire, dovedite prin orice mijloc de probă, fără a se depăși limitele de răspundere prevăzute în contractul RCA, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2017, și în condițiile în care evenimentul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a contractului RCA. Totodată, astfel cum rezultă din art. 19 alin. (12) și (13) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 20/2017, soluțiile tehnice finale de remediere a avariilor se stabilesc de către unitatea reparatoare, în acord cu documentația tehnică din manualul de reparație al producătorului auto, și sunt acceptate de către persoana prejudiciată. Părțile pot agreea constatarea avariilor și întocmirea procesului-verbal de constatare prin transmiterea de informații și documente prin mijloace electronice de comunicare.

59. Referitor la susținerile potrivit cărora unitatea reparatoare poate să își folosească propria valoare a orei de manoperă, fără ca asigurătorul să o poată contesta, indiferent de cuantumul

acesteia, Curtea a subliniat că, așa cum prevede art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017, valoarea reparației se stabilește folosind sistemele de evaluare specializate sau prin documente emise în condițiile legii în care unitatea reparatoare auto își poate utiliza propria valoare a orei de manoperă afișată. Întrucât legislația nu stabilește dacă un mod de evaluare primează în defavoarea celuilalt, în cazul în care părțile nu pot conveni în mod amiabil asupra modului de calcul al sumei cuvenite drept despăgubire, litigiul poate fi soluționat fie prin mecanisme alternative de soluționare [de exemplu, Entitatea de Soluționare Alternativă a Litigiilor în Domeniul Financiar Nonbancar (SAL-Fin)], fie pe baza hotărârii definitive a instanței, potrivit art. 23 alin. (5) din Legea nr. 132/2017. În cazurile în care despăgubirile se stabilesc prin soluționarea alternativă a litigiilor sau prin hotărâre judecătorească, asigurătorul RCA acordă despăgubiri în baza acordului rezultat în urma soluționării alternative a litigiului sau în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă [art. 23 alin. (6) din Legea nr. 132/2017].

63. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

în numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea de Asigurare Reasigurare City — S.A. Insurance din București în dosarele nr. 8.934/299/2019, nr. 30.190/299/2019, nr. 23.850/299/2019, nr. 30.545/299/2019, nr. 6.405/299/2020, nr. 2.533/299/2020, nr. 11.535/299/2019, nr. 10.467/299/2020, nr. 10.478/299/2020, nr. 11.386/299/2020, nr. 11.354/299/2020, nr. 10.372/299/2020, nr. 22.408/299/2019, nr. 1.406/299/2020, nr. 1.678/299/2020, nr. 2.877/299/2020, nr. 10.085/299/2020, nr. 12.242/299/2020, nr. 10.802/299/2020 ale Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția I civilă, în dosarele nr. 23.415/299/2019, nr. 33.969/299/2019, nr. 30.189/299/2019, nr. 30.958/299/2019, nr. 2.883/299/2020, nr. 1.402/299/2020, nr. 11.800/299/2020, nr. 3.020/299/2020, nr. 2.715/299/2020, nr. 14.178/299/2020 și nr. 11.109/299/2020 ale Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă, în dosarele nr. 32.958/325/2019, nr. 35.560/325/2019, nr. 35.740/325/2019, nr. 25.335/325/2019, nr. 24.901/325/2019, nr. 19.857/325/2019 și nr. 30.557/325/2019 ale Judecătoriei Timișoara — Secția I civilă, în dosarele nr. 16.443/325/2019, nr. 23.653/325/2019, nr. 20.282/325/2018, nr. 21.823/325/2019, nr. 13.147/325/2019, nr. 13.468/325/2019, nr. 24.908/325/2019, nr. 21.840/325/2019, nr. 21.169/325/2019, nr. 13.841/325/2019, nr. 25.347/325/2019, nr. 27.176/325/2019, nr. 21.844/325/2019, nr. 13.840/325/2019, nr. 24.911/325/2019, nr. 12.875/325/2019, nr. 19.021/325/2019, nr. 19.590/325/2019, nr. 4.970/325/2019, nr. 21.473/325/2019 și nr. 22.480/325/2019 ale Tribunalului Timiș — Secția a II-a civilă, în dosarele nr. 35.371/325/2019, nr. 21.843/325/2019*, nr. 4.336/325/2021, nr. 4.355/325/2021, nr. 32.464/325/2020 și nr. 6.016/325/2021 ale Judecătoriei Timișoara — Secția a II-a civilă, în dosarele nr. 399/299/2019, nr. 1.131/299/2019, nr. 28.960/299/2018, nr. 29.132/299/2018, nr. 32.022/299/2018, nr. 23.799/299/2018, nr. 959/299/2019, nr. 4.110/299/2019, nr. 1.572/299/2019, nr. 722/299/2019, nr. 2.864/299/2019, nr. 1.748/299/2019, nr. 2.242/299/2019, nr. 10.487/299/2019, nr. 35.536/299/2018, nr. 31.230/299/2018, nr. 401/299/2019 și nr. 10.617/299/2019 ale Tribunalului București — Secția a VI-a civilă, în Dosarul nr. 18.021/215/2019 al Judecătoriei Craiova — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.000/301/2020 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, în Dosarul nr. 9.739/182/2019 al Judecătoriei Baia Mare — Secția civilă și în dosarele nr. 545/298/2021, nr. 546/298/2021, nr. 548/298/2021 și nr. 544/298/2021/a1 ale Judecătoriei Sebeș și de Societatea Euroins România Asigurare-Reasigurare — S.A. din Ilfov în Dosarul nr. 23.775/215/2019 al Judecătoriei Craiova — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția I civilă, Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă, Judecătoriei Timișoara — Secția I civilă, Tribunalului Timiș — Secția a II-a civilă, Judecătoriei Timișoara — Secția a II-a civilă, Tribunalului București — Secția a VI-a civilă, Judecătoriei Craiova — Secția civilă, Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, Judecătoriei Baia Mare — Secția civilă și Judecătoriei Sebeș și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 martie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 169

din 4 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 lit. a)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Carmen Grațiana Zorzon în Dosarul nr. 2.527/325/2017/a12 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.751D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că, în realitate, criticile formulate vizează o omisiune legislativă, și anume aceea că textul de lege nu prevede ca avocatul desemnat prin încuviințarea cererii de ajutor public judiciar să aibă experiență în domeniu.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea civilă din 7 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.527/325/2017/a12, **Tribunalul Timiș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Carmen Grațiana Zorzon cu prilejul soluționării unei cereri de reexaminare privind acordarea ajutorului public judiciar pentru plata onorariului pentru asigurarea reprezentării, asistenței juridice și, după caz, a apărării, printr-un avocat numit sau ales de Baroul Timiș.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autoarea excepției invocă neconstituționalitatea dispozițiilor art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 din perspectiva faptului că acest articol nu prevede în mod expres că în cazul litigiilor de muncă avocatul desemnat prin încuviințarea cererii de ajutor public judiciar trebuie să aibă experiență și competență în materia litigiilor de muncă.

6. **Tribunalul Timiș — Secția I civilă** apreciază că dispozițiile art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 nu contravin art. 16 și 21 din Constituția României.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, având în vedere faptul

că, în realitate, se solicită adoptarea unei noi soluții legislative. În acest sens arată că autoarea excepției invocă, în motivarea excepției, caracterul lacunar al textului de lege criticat care afectează, în accepțiunea sa, accesul liber la justiție și nu garantează respectarea principiului egalității în fața legii și a dreptului la apărare. Or, din această perspectivă, argumentele invocate nu reprezintă o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci au în vedere o eventuală modificare sau completare legislativă, ceea ce, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, nu intră în sfera de competență a Curții Constituționale.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: *„Ajutorul public judiciar se poate acorda în următoarele forme: a) plata onorariului pentru asigurarea reprezentării, asistenței juridice și, după caz, a apărării, printr-un avocat numit sau ales, pentru realizarea sau ocrotirea unui drept ori interes legitim în justiție sau pentru prevenirea unui litigiu, denumită în continuare asistență prin avocat.”*

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile criticate contravin normelor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în fața legii, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 24 privind dreptul la apărare.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea acesteia invocă, în motivarea acesteia, caracterul lacunar al dispozițiilor art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 care afectează, în accepțiunea sa, accesul liber la justiție și nu garantează respectarea principiului egalității în fața legii și a dreptului la apărare. Or, prin prisma susținerilor formulate, Curtea apreciază că acestea nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate, ci au în vedere o eventuală modificare sau completare legislativă, ceea ce, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, nu intră în sfera de competență a Curții Constituționale, care nu poate analiza un text de lege din perspectiva a ceea ce el nu prevede *in terminis*, adică a lipsei de reglementare.

14. Curtea constatată, astfel, că motivarea excepției de neconstituționalitate vizează, în fapt, o pretinsă omisiune de reglementare, fără relevanță constituțională, care, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, nu poate fi suplinită în

cadrul controlului de constituționalitate, dat fiind faptul că, în temeiul art. 61 alin. (1) din Constituție, modificarea și completarea normelor juridice sunt atribuții exclusive ale Parlamentului (cu privire la relevanța constituțională a omisiunii legislative, a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 30 aprilie 2014, Decizia nr. 308 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 585 din 2 august 2016, paragraful 41, sau Decizia nr. 392 din 6 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504

din 30 iunie 2017, paragraful 55, prin care Curtea a statuat că omisiunea și imprecizia legislativă sunt cele care generează încălcarea dreptului fundamental pretins a fi încălcat).

15. Așa fiind, Curtea Constituțională nu este competentă să soluționeze excepții de neconstituționalitate privind lacune legislative ori în cazul unor reglementări legale despre care se pretinde că ar fi incomplete ori nesatisfăcător redactate, deoarece ar presupune o intervenție nemijlocită din partea sa în activitatea de legiferare. Prin urmare, prin prisma criticilor formulate, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Carmen Grațiana Zorzon în Dosarul nr. 2.527/325/2017/a12 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Timiș — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 4 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului nr. 229/2013 privind stabilirea componenței Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor

Având în vedere Adresa Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților nr. 402/C.F.S. din 10 iulie 2023, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/25.953/M.A. din 10 iulie 2023 și la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/5.166 din 12 iulie 2023,

în temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 19 lit. a) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Punctul 9 din anexa „Componența Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor” la Decizia prim-ministrului nr. 229/2013 privind stabilirea componenței Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 30 mai 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

„9. Zenaïda Guiu — director cabinet ministru, Ministerul Justiției”.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 17 iulie 2023.
Nr. 285.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Mihaela-Luminița Baciuc
a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct
al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici**

Având în vedere Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 32.828/2023,
în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța
de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Mihaela-Luminița Baciuc, director al Direcției gestionarea procedurilor administrative din cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 17 iulie 2023.
Nr. 286.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Romi Mihăescu
a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general
al Institutului Național de Statistică**

Având în vedere propunerea Institutului Național de Statistică, formulată prin Adresa nr. 3.568/TA din 4 iulie 2023,
înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/4.742 din 5 iulie 2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici
nr. 33.420/2023,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța
de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 26 august 2023, domnul Romi Mihăescu, director al Direcției registrul statistic al Institutului Național de Statistică, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Institutului Național de Statistică pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 17 iulie 2023.
Nr. 287.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

privind prospectele operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat aferente lunii iulie 2023

În temeiul:

— art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

— art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2021;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, al Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului-cadru privind operațiunile de piață cu titluri de stat pe piața internă, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 318/2022, al Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, al Normei Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, al Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 12/2005 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, cu modificările ulterioare, și al Convenției nr. 184.575/13/2005, încheiată între Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — În vederea administrării riscurilor asociate datoriei publice guvernamentale, se aprobă prospectul operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat în luna iulie 2023 în valoare nominală totală de 200 milioane lei, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală de trezorerie și datorie publică va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor,
György Attila,
secretar de stat

București, 17 iulie 2023.
Nr. 2.215.

ANEXĂ

PROSPECTUL operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat

Art. 1. — În vederea administrării riscurilor asociate datoriei publice guvernamentale în luna iulie 2023, Ministerul Finanțelor organizează operațiuni de preschimbare a titlurilor de stat după cum urmează:

a) elementele de identificare a seriilor de titluri de stat în circulație oferite spre preschimbare (etapa de răscumpărare):

Tipul titlului de stat	Seria emisiunii (cod ISIN)	Data licitației	Data decontării licitației	Data scadenței	Valoarea nominală individuală (lei)	Rata cuponului (%)	Dobânda acumulată (lei/titlu)
OS	ROJEC97WMUQ4	19 iulie 2023	21 iulie 2023	25 octombrie 2023	5.000	4,0	147,40

b) elementele seriei de titluri de stat redeschise:

Tipul titlului de stat	Seria emisiunii (cod ISIN)	Data licitației	Data decontării licitației	Data scadenței	Valoarea nominală individuală (lei)	Valoare totală indicativă (mil. lei)	Dobânda acumulată (lei/titlu)	Rata cuponului (%)
OS	RO0DU3PR9NF9	19 iulie 2023	21 iulie 2023	24 februarie 2038	5.000	200	159,08	7,90

Art. 2. — Metoda de adjudecare este licitația și va avea loc la data menționată în tabelul de mai sus, iar adjudecarea se va face după metoda cu preț multiplu. Cotația de preț va fi exprimată sub formă procentuală, cu patru zecimale.

Art. 3. — Costul brut total aferent titlurilor nou-emise/redeschise solicitate de către fiecare participant sau client al acestuia la licitația de preschimbare trebuie să fie mai mare sau egal cu costul brut total al titlurilor de stat oferite spre preschimbare de respectivul participant sau client, diferența în lei urmând a fi plătită către Ministerul Finanțelor la data decontării operațiunii. Diferența în lei dintre costul brut total al titlurilor nou-emise/redeschise solicitate și costul brut total al titlurilor oferite spre preschimbare nu trebuie să depășească costul brut individual al unui titlu de stat nou-emis/redeschis, calculat la prețul cel mai mare specificat în oferta respectivului participant sau client.

Art. 4. — Participanții la operațiunile de preschimbare a titlurilor de stat sunt dealerii primari care prezintă oferta în cont propriu și în contul clienților lor, deținători legali de titluri de stat din seriile anunțate pentru etapa de răscumpărare a operațiunii de preschimbare.

Art. 5. — În cadrul licitațiilor de preschimbare:

1. Ofertele de preschimbare sunt competitive și necompetitive.

2. În cadrul ofertei competitive de preschimbare de titluri de stat se vor indica elementele cuprinse în anexa nr. 8.1 la Norma Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

3. Numărul cotațiilor de preț nu este restricționat.

4. Ofertele de preschimbare necompetitive pot fi depuse de persoane fizice și juridice, cu excepția instituțiilor de credit, așa cum sunt acestea definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de clienți ai dealerilor primari.

5. În cadrul ofertei de preschimbare necompetitive se vor indica elementele cuprinse în anexa nr. 8.2 la Norma Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României. Se admit oferte de preschimbare necompetitive într-o pondere de 25% din totalul valorii indicative anunțate pentru fiecare operațiune de

preschimbare de titluri de stat. Oferta necompetitivă depusă de dealerul primar în contul unui singur client nu va putea depăși valoarea calculată prin aplicarea ponderii anterior menționate. Executarea acestora se va efectua la nivelul prețului mediu ponderat al ofertelor competitive pentru titlurile nou-emise/redeschise rezultat în procesul de licitație.

6. Fiecare tranșă a ofertei de preschimbare competitive sau necompetitive va avea o valoare minimă egală cu valoarea nominală unitară aferentă instrumentelor oferite spre preschimbare (etapa de răscumpărare).

Art. 6. — Ministerul Finanțelor anunță prețul net cu 4 zecimale aferent titlurilor oferite spre preschimbare (etapa de răscumpărare), până la ora de începere a primirii ofertelor, prin publicarea pe website-ul Ministerului Finanțelor și/sau pe platformele electronice de știri financiare.

Art. 7. — (1) Ofertele de preschimbare a titlurilor de stat se transmit la Banca Națională a României, ce acționează în calitate de administrator al pieței primare și secundare a titlurilor de stat și al sistemului de înregistrare/depozitare, în ziua licitației în intervalul orar 10.00—12.00.

(2) Ședința de licitație începe după încheierea orarului de transmitere a ofertelor de participare la licitație specificat la alin. (1).

Art. 8. — În funcție de necesitățile de finanțare și/sau de nivelul randamentului rezultat în urma licitației, Ministerul Finanțelor își rezervă dreptul ca suma aferentă operațiunilor de preschimbare să fie majorată, micșorată sau anulată.

Art. 9. — Rezultatele operațiunii de preschimbare a titlurilor de stat se vor stabili în ziua desfășurării licitației, de către Comisia de licitație constituită în acest scop, și vor fi date publicității.

Art. 10. — Evenimentele de plată aferente operațiunii de preschimbare a titlurilor de stat se gestionează în conformitate cu Regulile Sistemului de depozitare și decontare a instrumentelor financiare — SaFIR.

Art. 11. — Dacă data la care trebuie efectuată una dintre decontările aferente titlurilor de stat este o zi de sărbătoare sau o zi nelucrătoare, plata se va face în următoarea zi lucrătoare, fără obligarea la dobânzi moratorii. Titlurile de stat care se regăsesc în această situație rămân în proprietatea deținătorului înregistrat și nu pot fi tranzacționate.

Art. 12. — Regimul fiscal al titlurilor de stat prevăzute la art. 1 este reglementat de legislația în vigoare.

Art. 13. — Sumele încasate de Ministerul Finanțelor ca urmare a operațiunilor de preschimbare se utilizează pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 473497